

SCENARIUSZ WARSZTATÓW nt. Mszy Pojednania

Temat: Msza Pojednania w Krzyżowej – 20 lat po
autor: Monika Szurlej

grupa docelowa: młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

cele:

zapoznanie z okolicznościami organizacji mszy pojednania w Krzyżowej, przełom w stosunkach polsko – niemieckich, rok 1989 – przełomowa data w historii Europy, uwrażliwienie młodzieży na tematykę związaną z najnowszą historią Europy – wymiar ponadnarodowy i regionalny

metody dydaktyczne:

metoda frontalna : wykład połączony z prezentacją multimedialną,

metody aktywizujące: prezentacja materiałów archiwalnych i praca nad nimi, praca z dostępnym materiałem prasowym, burza mózgów, dyskusja.

formy pracy:

praca indywidualna,
praca w grupach 6 – 8 osobowych (4 grupy w jednej klasie)

materiały dydaktyczne: prezentacja multimedialna, gazety, teksty homilii i modlitwy powszechnej

przebieg warsztatów (czas: 3 godziny zegarowe)

- 1) Wprowadzenie do zajęć: wstęp do najważniejszych faktów i pojęć z zakresu stosunków polsko – niemieckich (1939-1989) związanych z wydarzeniami w Krzyżowej

czas: ok. 20 min

Celem jest przybliżenie pojęć związanych z wydarzeniami na arenie międzynarodowej, które znalazły swe odbicie w Krzyżowej. Młodzież będzie pracowała na zasadzie skojarzeń i w ten sposób pozna najważniejsze fakty – praca młodzieży będzie opierała się na dotychczas zdobytej wiedzy i skojarzeniach

Najważniejsze pojęcia: II wojna światowa, wypędzenia, wysiedlenia, ruch oporu, opozycja, odwaga cywilna, rok 1989, komunizm, mur berliński, pojednanie polsko – niemieckie, Krąg z Krzyżowej, mniejszość niemiecka

Sposób przyswojenia wiadomości:

- uczniowie dzielą się na 4 grupy, każda z grup losuje po trzy pojęcia, wokół których robi tzw. „burzę mózgów” wpisując wszystkie informacje, jakie posiadają na ten temat. Jeśli okaże się, że nie posiadają informacji historycznych wpisują skojarzenia z tym faktem. Do dyspozycji uczniów pozostaje również stworzony album z najważniejszymi fotografiami charakteryzującymi wymienione wyżej pojęcia – może pomóc w opisanie wymienionych wcześniej pojęć.

Uczniowie prezentują na forum sobie wzajemnie wyniki „burzy mózgów”. Pozostałe grupy mogą dodać własne spostrzeżenia na ten temat.

UWAGA: młodzież ma okazję aktywnie włączyć się od początku w kształtowanie zajęć, wprowadzenie nie ma formy sprawdzianu, ale raczej przełamania barier do komunikacji na forum klasy i zachęcenia do aktywnego udziału w zajęciach. Przy okazji prowadzący może sprawdzić, które kwestie są najmniej zrozumiałe i wyjaśnić je w dalszej części zajęć.

- 2) Prezentacja multimedialna + wykład nt. przebiegu Mszy Pojednania w Krzyżowej. W prezentacji wykorzystane zostały archiwalne materiały audio i video.

Czas: ok. 30 m.in.

Prowadzący zajęcia zwraca uwagę na najważniejsze fakty historyczne. W opowiadaniu nie może zabraknąć:

W ramach wprowadzenia:

- sytuacja przed wizytą kanclerza,
- spór o Górę św. Anny
- dlaczego potrzebne było pojednanie?
- Przygotowania do mszy pojednania w Krzyżowej
- 09.11.1989 – upadek muru berlińskiego
- 12.11.1989:
- uczestnicy ceremonii,
- sposób przeprowadzenia uroczystości,
- symbolika Krzyżowej
- znaczenie homilii i modlitwy powszechnej
- mowy końcowe szefów rządu

Ważne jest to, aby podczas prezentacji prowadzić dialog z młodzieżą. Wykład powinien przyjąć formę ciekawego opowiadania – wskazane są również anegdoty związane z przebiegiem mszy.

- 3) praca w grupach z zastosowaniem materiałów tekstowych

Każda z grup otrzymuje teksty, do których przygotowane są 4 pytania.

Grupa I

Przygotowania wizyty szefów rządu:

- Jakie kwestie poruszano podczas przygotowań do wizyty H.Kohla w Polsce?
- Na czym zależało najbardziej Niemcom/Polakom przy planowaniu wizyty?
- Jakie postacie odegrały dużą rolę w przygotowaniu wizyty?

Grupa II

Dlaczego Krzyżowa?

- Proszę wskazać, z jakimi problemami spotkali się organizatorzy mszy?
- Jak wyglądał przebieg spotkania?
- Jaką rolę odegrał Krąg z Krzyżowej w wyborze miejsca spotkania?
- Jak wyglądało przygotowanie?

Grupa III

Przebieg Mszy

- Jakie znacznie miały słowa wypowiedziane w homilii?
- Z jaką reakcją spotkała się?
- Znajdź fragmenty ukazujące równowagę w traktowaniu historii obu narodów.
- Jakie problemy mogły stać na drodze do polsko – niemieckiego pojednania?

Grupa IV

Skutki Mszy Pojednania

- Co podkreślają szefowie rządów w swoich przemówieniach?
- Jaki dokument został podpisany przez szefów obu rządów? Jakie podjęto decyzje w sprawach Krzyżowej?
- Jakie decyzje zapadły w sprawie Krzyżowej?

Możliwości prezentacji:

plakaty, krótkie scenki, tzw. drama: relacja świadka czasu (jeden z członków grupy wciela się w świadka wydarzeń reszta grupy zadaje mu odpowiednie pytania)

Załączniki:

- 1) **Tygodnik Powszechny, „Msza Pojednania. Jak doszło do spotkania Mazowiecki – Kohl w Krzyżowej w 1989 roku”** - Mieczysław Pszon (okoliczności organizacji Mszy, problem Góry św. Anny)
- 2) **Sprawy i ludzie, „Dzień przed...”** Krzysztof Dębek – przygotowania do Mszy
- 3) **„Rzeczpospolita. Nr 262 (2396). Przemówienie Helmuta Kohla i Tadeusza Mazowieckiego - fragmenty**
- 4) **„Gazeta Robotnicza. Nr 262 (12 549). Msza w intencji pokoju i pojednania z udziałem premiera PRL i kanclerza RFN. Mała wieś Krzyżowa przeżyła swój wielki dzień.**
- 5) **„Niezależne Słowo. Tygodnik Regionu Wałbrzyskiego.”, Nr 5 (81) 16 – 23. XI. 1989 r. U hrabiego von Moltke – przebieg Mszy w Krzyżowej**
- 6) **„Rzeczpospolita” Nr 261 (2395), Warszawa 9 listopad 1989, Dlaczego Krzyżowa? - artykuł Ewy Unger, Powinniśmy być wobec siebie uczciwi – wywiad Helmuta Kohla dla TVP**
- 7) **Trybuna Ludu, Nr 263 (14030), Kanclerz Kohl kontynuuje wizytę w Polsce. Spotkanie z Wojciechem Jaruzelskim. Podpisanie umów. Telewizyjno – radiowe przemówienie premiera Tadeusza Mazowieckiego. Z kanclerzem do Krzyżowej**
- 8) **Gazeta Robotnicza, 45 (1465), 261 (12 548), Duch hr Moltkego wraca do Krzyżowej – problemy z Górą św. Anny**
- 9) **Gazeta Wyborcza, Nr 135, 15 listopada 1989r. Historyczne zakończenie historycznej wizyty, Wspólne Oświadczenie**
- 10) **Liść parafialny, Nr 28 12.11.1989 – Numer specjalny poświęcony Mszy św. Pojednania, w której uczestniczyły delegacje rządów RP i RFN, Krzyżowa – 12 listopada 1989r.**